

Sändlista

Bildande av Stora Hjälmmossens naturreservat i Finspångs och Norrköpings kommuner samt fastställande av skötselplan för reservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken ett område inom fastigheterna Allmänningen 28:1, 29:2, 29:3, 29:4, 30:1, 31:1 och 32:1 samt Onsorgsmarken 8:2 och 8:3 som naturreservat med syfte, föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1.

Naturreservatets namn skall vara Stora Hjälmmossens naturreservat.

Syfte

Syftet med Stora Hjälmmossen är att bevara representativ barrnaturskog och mellanliggande myrmarker med innehåll av alla de komponenter som är viktiga för överlevnaden av hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter.

Syftet ska nås genom att området till stora delar lämnas till fri utveckling. I yngre bestånd ska syftet nås genom vissa naturvårdsgallringar och, om möjligt, genom bränning på någon delyta. Syftet med skötselåtgärderna ska vara att bibehålla och förstärka värdena för de arter som är knutna till gammal barrnaturskog.

Syftet med naturreservatet är även att utpekade livsmiljöer och arter enligt Natura 2000 ska uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
  2. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon;
  3. framföra motordrivet fordon, med undantag för mindre fordon för uttransport av fällt vilt. Körskador ska undvikas;
  4. anordna motor- eller skyttebana;
  5. uppföra byggnad eller annan anläggning;
  6. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
  7. anordna upplag;
  8. gräva upp växter;
  9. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel;
  10. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel;
  11. tillföra kalk eller andra mineralämnen;
  12. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd;
  13. ta bort eller upparbeta dött träd samt delar av träd eller vindfälle;
  14. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter.
-

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
2. skötsel samt dokumentation i enlighet med fastställd skötselplan, vilket innebär friröjning av kulturlämningar, naturvårdsgallringar i yngre skogsbestånd, röjning av skogsvägar inom reservatet samt eventuellt bränning;
3. iordningställande av anordningar för friluftslivet som anges i fastställd skötselplan, vilket innebär en informationsskylt på befintlig parkeringsplats samt markering av vandringsled inom reservatet.

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. framföra motordrivet fordon, med undantag av tillfartsväg till Lindesberget;
2. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur, undantaget gäller för hund vid, inom reservatet tillåten, jakt;
3. rida eller cykla i reservatet, förutom på befintliga vägar markerade som väg på beslutskartan;
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
5. plocka hela eller delar av mossor, lavar eller svampar med undantag för matsvamp;
6. störa djurlivet genom att klättra i boträd eller samla ryggradslösa djur;
7. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
8. göra upp eld.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

9. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;
10. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;
11. bedriva försäljning eller annan verksamhet i kommersiellt syfte.

Ovanstående föreskrifter under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Skötselplan

Med stöd av 3§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Stora delar av Stora Hjälmmossens naturreservat består av barrnaturskog som är gammal och har varit orörd länge. Det finns även flera myrar och ett mindre inslag av sumpskogar som har en ostörd och naturlig hydrologi. Här finns död ved och ett flertal rödlistade arter som är knutna till veden samt till gamla tallar och granar. Större delen av naturreservatet ingår i Natura 2000, sitecode SE0230346.

Stora Hjälmmossen har höga naturvärden och för att alla de krävande arter som finns i området ska kunna fortleva måste hela området skyddas långsiktigt.

Natura 2000

Reservatet är ett Natura 2000-område med namnet Stora Hjälmmossen. Följande habitat och arter enligt EU:s art- och habitatdirektiv är utpekade i området:

9010 Västliga taiga 56,5 ha

91D0 Skogsbevuxen myr 8,3 ha

7140 Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn 7,4 ha

Följande fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv är utpekade i området:

Pandion haliaetus, fiskgjuse

Tetrao urogallus, tjäder

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Stora Hjälmmossens naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunala översiktsplaner.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Stora Hjälmmossen naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensbedömning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken inte ger negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet utöver vad som är brukligt enligt allemansrätten. Ordningsföreskrifterna skall samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Miljö kvalitetsmål

Bildandet av Stora Hjälmmossens naturreservat är en del av uppfyllandet av miljö kvalitetsmålen Levande skogar, Myllrande våtmarker och Ett rikt och djurliv.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom Stora Hjälmmossens naturreservat dokumenterades i samband med Skogsvårdsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper på fastigheterna år 1998 och 1999. Höga värden har också konstaterats vid upprättande av kommunala naturvårdsplaner i Finspångs och Norrköpings kommuner. Vid reservatsutredningen bekräftades områdets naturvärden.

Reservatsbildning

Reservatet har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. En värdering av området genomfördes av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägarna och kom överens om intrång i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen på del av Allmanningen 29:3, 29:4, 31:1 och 32:1 (privat markägare) och om köp av marken på del av Allmanningen 28:1, 29:2 och 30:1 (bolag) samt Onsigsmarken 8:3 (bolag). Onsigsmarken 8:2 var inköpt sedan tidigare och del av denna fastighet ingår i reservatet, medan en del har sålts till den privata markägaren. Den del av Allmanningen 31:1, som inte ingår i reservatet, köpte Naturvårdsverket av den privata markägaren och den användes som bytesmark till bolaget. Utbetalning av ekonomisk ersättning har skett från Naturvårdsverket.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till markägare, övriga berörda sakägare, Finspångs och Norrköpings kommuner, Skogsvårdsstyrelsen, Naturskyddsföreningen och SGU. Yttranden har inkommit från Fiskeby AB genom Holmen Skog, Norrköpings kommun, Naturskyddsföreningen i Norrköping och SGU (bilaga 3). Magnus Vrethem har per telefon angett att han inte har några synpunkter.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttrande

Avvägningen bifogas i bilaga 4. De punkter som tas upp är tjäderjakten, jaktorn, vandringsled, tältning och andra fritidsaktiviteter, geologiska värden, skötsel och skrivfel.

ÖvrigtNatura 2000

Livsmiljöer och arter som är utpekade enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd. Detta innebär att verksamheter eller åtgärder som kan orsaka betydande påverkan på områdets livsmiljöer, och/eller störa arter i området, kräver tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken sedan 2001-07-01. Verksamheter som är direkt förenliga med områdets förvaltning och skötsel kräver ej tillstånd (7 kap. 28a § andra stycket miljöbalken). Åtgärder enligt fastställd skötselplan kan kräva tillstånd.

Tillståndsprövningen skall föregås av ett tidigt samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken. Om verksamheten eller åtgärden kräver en tillståndsprövning skall en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) bifogas tillståndshandlingarna (6 kap. 1 § miljöbalken). MKB:n skall belysa hur områdets utpekade livsmiljöer och arter påverkas.

Gagnvirke

Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren.

Hur man överklagar,

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 5 (Miljödepartementet). Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektören Claes Svedlindh, länsassessorn Karin Fridell och byrådirektören Sofia Bergvall deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Linda Vålberg
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Remissyttranden
4. Länsstyrelsens kommentarer
5. Hur man överklagar

akten (naturdossier)

Sändlista

Magnus Vrethem Östra Strandvägen 4 A, 589 43 Linköping
Fiskeby AB c/o Holmen AB att Anders Sydén, 601 88 Norrköping

Kopia till (* skötselplan bifogas ej)

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm *

SGU

Finspångs kommun

Norrköpings kommun

Skogsstyrelsen i Östra Götaland, Box 288, 593 24 Västervik *

Naturskyddsföreningen i Finspång

Naturskyddsföreningen i Norrköping

Norrköpings kommun, Lantmäterimyndigheten, 601 81 Norrköping *

Lantmäterimyndigheten, Box 476, 581 05 Linköping *

Reservatsförvaltaren

Länets författningssamling

Objektsregistret

Tidningskungörelse

